METSÄTALOUS

Uusiutuvan energian tuottaminen puulla on aivan ylivoimaisesti halvinta. Silti EU ei hyväksy sen tukemista. **ASIANTUNTIJA ANSSI KAINULAINEN, MTK**

EU torppaa metsänomistajille maksettavan pienpuun energiatuen

Euroopan unionin komissio ei hyväksy pienpuun energiatukea. Töitä jatketaan kemeratuella, joka sorvataan uusiksi.

Eduskunta hyväksyi pienpuun energiatukea (petu) koskevan lain jo vuosi sitten. Tuki oli osa pakettia, jolla yritetään vauhdittaa uusiutuvan energian käyttöä.

Lain torpannut komissio katsoo petun rikkovan EU:n säädöksiä valtiontuesta. Työ- ja elinkeinoministeriön mukaan ongelmana on, että tuki ohjautuu energian tuottajan sijaan metsänomistajalle.

Petu vaati kovan väännön

Petulla oli tarkoitus korvata kemeraan kuulunut energiapuun korjuu- ja haketustuki. Se syntyi kovan väännön jälkeen.

Metsäteollisuus pelkäsi tuen vaikeuttavan puuhuoltoaan, joten se vaati petulle tiukkoja ehtoja.

Metsäteollisuus jopa kanteli petusta EU:lle, mutta veti kantelunsa pois, kun alustavia tukiehtoja tiukennettiin vielä kerran sovitusta.

Vaikka petun kohtalo on edelleen virallista vahvistusta vailla, MTK:n mukaan on hyvin epätodennäköistä, että EU sen hyväksyisi.

”Tästä seuraa kinkkinen tilanne. Maa- ja metsätalousministeriön on käynnistettävä keskustelu, miten tästä edetään”, sanoo metsäasiantuntija **Lea Jylhä** MTK:sta.

Energiapuu kaipaa tukea

Valtio on tukenut energiapuun korjuuta, sillä se on tavallista puunkorjuuta kalliimpaa. Kertymät ovat pieniä ja olosuhteet vaikeita.

Ilman tukea puu ei ole lähtenyt liikkeelle, eikä yrittäjien ole kannattanut satsata korjuukalustoon.

Paine energiapuun korjuun kasvattamiseen tulee EU:lta. Suomi on sitoutunut nostamaan uusiutuvan energian käyttöä tuntuvasti ja suurin osa siitä on tarkoitus toteuttaa juuri energiapuulla.

Puun lisäksi tukea ohjataan esimerkiksi tuulivoimalle.

”Tämä on outo tilanne. Uusiutuvan energian tuottaminen puulla on aivan ylivoimaisesti halvinta. Silti EU ei hyväksy sen tukemista”, ihmettelee asiantuntija **Anssi Kainulainen** MTK:sta.

Kemera menee uusiksi

Kemeran ongelmana on rahojen riittävyys.

Energiatuet ovat haukanneet niistä suuren osan.

Viime vuodelta tälle vuodelle kemeramaksatuksia siirtyi noin 17 miljoonan euron edestä, joten tilanne on kestämätön. Pahimmassa tapauksessa edessä on välivuosi.

”Varmaa on, ettei lisää rahaa ole luvassa. Luultavasti hallitus taas kehysriihessä supistaa rahoitusta entisestään. Nyt pitää alkaa pohtia, olisiko joku muu järjestelmä parempi”, Jylhä pohtii.

Viime viikolla Metsäntutkimuslaitoksen ja Tapion järjestelmässä seminaarissa kemeran tilalle esitettiin verotukea usean puhujan voimin. Jylhä arvelee, että verotuen tielläkin on monia mutkia.

Metsäneuvos **Marja Hilska-Aaltonen** painottaa, että tulevien muutosten läpimeno on varmistettava etukäteen komissiolta.

Hän pitää selvänä, ettei nykymeno voi jatkua vaan kemeratuki menee uusiksi ja sen työlajit mitoitetaan käytettävissä oleviin rahoihin.

”Metsänomistajille ja yrittäjille ei saa luoda perusteettomia odotuksia. Siitä seuraa vain pettymyksiä.”

JARMO PALOKALLIO

TONI VALLASJOKI

Jarno Iso-Junno korjaa istutetusta koivikosta roskapuut energiaksi.

Hannu Savio (edessä) korostaa rankapuun korjuun työllisyysvaikutuksia. Jarno Iso-Junno on perannut tiheiköstä järeytymisen jarrut komeaksi energiapinoksi.

Metsäjättien vääntö tuotti käänteisen lopputuloksen

Metsäjättien taisto kuitupuun polton estämiseksi lisää jatkossa kuitupuun polttoa. EU kielsi tukemasta pienen puun korjuuta tiheiköistä energiaksi. Tämä siirtää koneet hakkaamaan energiapuut kustannuksiltaan edullisista kuitupuumetsistä.

MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola** sanoo tilannetta paradoksiksi. Nuorten metsien puulla täyttyisi uudistuvan energian tavoite nopeimmin. Nyt hallitus suuntaa isot tuet tuuleen ja moni laitos polttaa kivihiiltä.

”Pantakoon sähköntuotannon vero kivihiilellä niin ylös, että markkinavoimat hoitavat tilanteen”, on Tiirolan resepti nuorten metsien rankapuun menekin turvaamiseksi.

Energiatiheiköitä ja harvennusmetsiä

Metsänhoitoyhdistys Päijät-Hämeen energiapuuneuvoja **Hannu Savio** on samaa mieltä Tiirolan kanssa siitä, että energiapuun korjuu ilman tukia ohjautuu nuorista tiheiköistä ensiharvennusmetsiin.

”Toivottavasti päättäjät ymmärtävät, kuinka tärkeää kansantaloudellekin on saada harvennettua nuoret metsät tuottokuntoon”, Savio sanoo.

Hän toivoo kemerasta apua tilanteeseen nyt, kun pienpuun korjuutuki (petu) kiellettiin EU:ssa.

”Tähän asti on lohduteltu isäntiä, että kyllä se kemeran raha sieltä tulee, hitaasti mutta varmasti. Jos kemeran rahakin loppuisi, ei se kuolinisku olisi, mutta kyllä töiden teettäminen vaikeutuisi pahoin”, Savio sanoo.

Kemeran avulla on saatu nollatuloksella valtavat alat tiheiköitä tuottaviksi maassa.

Energiapuuta riittää ”aivan varmasti, minun mielestäni Itä-Suomi alkaa olla niin täynnä mäntykuitupuuta, ettei puun riittävyys ole ongelma”, Savio sanoo.

Kantovesa puskee uutta poltettavaa

Savion mukaan nuorten tiheiköiden kasvatus harventamatta energiapuuksi ja avohakkuuseen on ”ihan varteenotettava vaihtoehto”.

Lehtipuun kanto puskee uuden metsän. Asiaa on kokeiltu haavikoissa. Kannattavuus riippuu tietysti paljon energiapuun hinnasta, Savio pohtii.

”Meillä on nyt noin 30 koneketjua töissä hakkuilla, ja valtaosa siirtyy korjaamaan energiapuuta nykyistä järeämmiltä kohteilta, jos tuet loppuvat.”

Pahiten tukien lopetus kohtelisi pieniä koneita ja giljotiiniperiaatteella toimivia maataloustraktoriin asennettuja yksiköitä. ”Moni näistä saattaisi lyödä pillit pussiin”, Savio sanoo.

JUHA AALTOILA

Ministeri Koskinen poistaisi pakollisen metsänhoitomaksun

Maa- ja metsätalousministeri **Jari Koskisen** (kok.) mukaan pakollisesta metsänhoitomaksusta tulisi päästä eroon. Tavoitteena on metsänomistajan valinnanvapauden kasvattaminen ja metsäpalvelutarjonnan tasapuolisen kilpailun turvaaminen.

Metsänhoitoyhdistyslain uudistamista on pohdittu työryhmässä, jossa on ollut ministeriön, metsäteollisuuden ja metsänomistajien edustajat.

MTK:n toiminnanjohtaja **Antti Sahin** mukaan ongelmakohtina on pidetty pakollista metsänhoitomaksua ja metsänhoitoyhdistysten automaattista jäsenyyttä. Niiden on katsottu antavan metsänhoitoyhdistyksille kilpailuetua.

”Työryhmän mukaan yksi vaihtoehto olisi nykyisen metsänhoitoyhdistyslain kumoaminen. Sen jälkeen metsänomistajat päättäisivät itse, miten edunvalvontansa järjestäisivät.”

Toinen vaihtoehto on uudistaa nykyinen laki. Uudistukset tarkoittaisivat muun muassa vapaaehtoiseen metsänhoitoyhdistyksen jäsenmaksuun siirtymistä.

Metsäteollisuus haluaa eroon

Sahin mukaan mitään päätöksiä asiasta ei ole vielä tehty. Häntä huolettaa, kuka huolehtii metsänomistajien neuvonnasta, jos metsänhoitoyhdistyksetkin keskittyvät parhaiten maksavien asiakkaiden palveluun.

”Pelkona on myös se, että metsänhoitomaksun tilalle tulee jokin muu maksu. Silloin mennään ojasta allikkoon. Omista rahoista luovutaan ja ne siirtyvät valtion pussiin.”

”Tässä takana on globaalisti toimivan metsäteollisuuden harmi pienestä paikallisesta toimijasta, joka aiheuttaa hämminkiä. Siitä halutaan eroon. Sen jälkeen homma toimisi sopimusasiakkaiden turvin suunnitelmien mukaan”, summaa Sahi.

”Metsänomistajat eivät halua, että laki jäisi voimaan rajoitteineen mutta yhdistysten automaattijäsenyydestä luovuttaisiin. Silloin olisi parempi toimia pelkän yhdistyslain varassa”, sanoo MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola**.

MTK:n mielestä kilpailun tasapuolisuus voitaisiin toteuttaa poistamalla yhdistysten liiketoimintarajoitteet ja säätämällä metsänhoitomaksusta vapautuminen maksuttomaksi ilmoitusmenettelyksi.

JARMO PALOKALLIO

KOMMENTTI

Tapion logo parani

Tapio uusi logonsa. Eikä yhtään liian aikaisin.

Tapion entinen logo on huonoimmasta päästä. Siihen on tungettu liikaa symboliikkaa, kasvua ja työn varjoja. Metsää ja aurinkoenergiaa.

Sekava kokonaisuus ei koskaan hahmottunut toimivaksi. Tavallaan se kuitenkin kuvasi kohdettaan. Ja niinhän siinä kävi, että taimesta ei kasvanut puuta.

Nyt uusi Tapio yrittää löytää paikkaansa tuoreen logon alta. Kuusi on vahvistunut ja se kurottaa selkeästi ylös. Samalla se hakee kasvua sivuilta.

Logo on yksinkertainen ja toimiva.

Paljon parempi kuin edeltäjänsä.

Vaan eipä taida olla käpyjä kantaneen kuusenoksan voittanutta.

JARMO PALOKALLIO

TAPIO

Tapion uusi logo on yksinkertainen ja toimiva.

TAPIO

Edelliseen logoon oli tungettu turhaa symboliikkaa.

Tapio uusi logonsa. Eikä yhtään liian aikaisin.

Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savo perustettu

Kallaveden ja Sisä-Savon metsänhoitoyhdistykset yhdistyvät ensi vuoden alussa Metsänhoitoyhdistys Pohjois-Savoksi.

Uuden metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajana aloittaa **Pekka Sahlman**. Henkilöstö jatkaa niin sanottuina vanhoina työntekijöinä.

Hallituksen puheenjohtajaksi on valittu **Seppo Helminen** Kuopiosta ja varapuheenjohtajaksi **Kaarlo Hytönen** Rautalammilta.

Valtuustovaalit järjestetään tänä vuonna samaan aikaan kuin muissakin metsänhoitoyhdistyksissä.

Uuteen valtuustoon tulee 30 valtuutettua ja 10 varavaltuutettua. Valtuutetut valitaan metsänomistajien lukumäärän mukaisesti, eli Kallaveden ja Sisä-Savon alueelta valitaan 15 valtuutettua ja 5 varavaltuutettua kummastakin. Ehdokasasettelu alkaa välittömästi.

Kallaveden ja Sisä-Savon yhdistysten yhteenlaskettu liikevaihto on noin 10 miljoonaa euroa.

MT